

Kocaeli Yerel Gazetelerinde Yayınlanan Haberlerin Analizi

Tolga ŞAHİN

Yüksek Lisans Öğrencisi

Kocaeli Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Genel Gazetecilik A.B.D.

tstolgasahin@gmail.com

Özet

Yaygın (ulusal) basın ulusun genelini ilgilendiren haberler yaparak kamuoyunu bilgilendirirken yerel unsurlardan yararlanmaktadır. Yerel basın ise “haberlin yakınlığı” kriteri gereği yerel halkı kendi bölgelerinde meydana gelen olaylar ile ilgili bilgilendirmektedir. Buna bağılı olarak araştırmada, bu durumun tersine bir bakış ačíısı değerlendirilerek yerel basında, yaygın haber kullanımının olup olmadığı, yerel basının haber konularının nelerden oluştuğu ve hangi konulara ağırlık verildiği, Çaędař Kocaeli ve Özgür Kocaeli gazetelerinin birinci sayfalarında yer alan haberlerinin içerik analizi yapılarak ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu gazetelerin araştırma nesnesi yapılma nedeni, Basın İlan Kurumu (BİK) 2015 verilerine göre Kocaeli de yayın yapan gazeteler içinde ilk 10 sıralamasında yer almaları, farklı yayın politikalarına sahip olmaları ve farklı kitlelere seslenmeleridir (Ocak-Aralık 2015 Tiraj Raporu). Araştırmanın temel varsayımları yerel basında yaygın haberlerin kullanıldığı ve yerel haberlerin içeriklerinin en çok siyasi haberlerden oluştuğudur. Çalışma yerel gazetelerin yaygın (ulusal) haberleri kullanıp kullanmadığını, haber içeriklerinin hangi konulardan oluştuğunu ortaya koymasını ve yerel haber içeriklerini şekillendiren faktörlerin incelenmesini amaçlayan çalışmalara öncülük etmesi açısından önem arz etmektedir. Çalışma sonucunda yerel basında kullanılan ulusal (yaygın) haberlerin yerel haberlere oranının %3,49 olduğu ve bu haberlerin Kocaeli ilini ilgilendiren haberlerden oluştuğu, yerel haberlerin en çok %28,08 oran ile siyasi içerikli haberleri yansıttığı buna karşın güncel olayları yansıtan haberlerin %23,42 oran ile ikinci sırada kaldığı bulgusuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ulusal basın, yerel basın, içerik analizi, Kocaeli, Resmi İlan

•••••

Makale geliş tarihi: 09.04.2017 • Makale kabul tarihi: 09.05.2017

Maltepe Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi • © 2017 • 4(1) • bahar/spring: 29-52

An Analysis on Local Press News in Kocaeli

Tolga ŞAHİN, B.A

M.A. Student

Kocaeli University

Social Sciences Institute

Journalism

tstolgasahin@gmail.com

Abstract

The public (national) press utilizes local elements while informing the public by making news about the general public. The local press informs the local people about the events that took place in their districts according to the "closeness of news" criterion.

Accordingly in the study, contrary to this situation, it was tried to put forward by content analyzing the contents of the first page news of Çağdaş Kocaeli and Özgür Kocaeli newspapers about whether there is national news use or not in the local press, what is the topic of local press and which topics are emphasized in the local press. The reason for the research object of these newspapers is that according to the Press Ad Council (RCC) 2015 data, these newspapers take place in the first 10 ranks of the publishing newspapers in the Kocaeli, have different broadcasting policies and call out to different masses (January-December 2015 Circulation Report). The basic assumptions of the study are that the local press used public (national) news and the content of local news is the mostly political news. The study is important in the terms of reveal that local newspapers using common (national) news or not, what is the contents of the news and pioneer the studies aiming to examine the factors that shape the local news contents.

As a result of the study, it is seen that the ratio of the public (national) news to the local news is %3,49 and these news are related to the Kocaeli province, local news reflect political content with a maximum of %28.08, whereas, news that reflect current events are second with rate of % 23.42.

Keywords: National press, local press, content analysis, Kocaeli, Press Ad Council (RCC)

•••••

Article arrival date: 09.04.2017 • Article acceptance date: 09.05.2017

Maltepe University Journal of Faculty of Communication • © 2017 • 4(1) • bahar/spring: 29-52

Giriş

Yerel basının demokrasilerdeki kuşkusuz en önemli görevi halk için halkın yararına yönetimlerin faaliyetlerini denetlemek, halkın sorunlarını dile getirmek, bunlara çözüm önerileri sunmak ve bunları yönetimlere ileten bir köprü vazifesi görmesidir. Bu görevini yerine getiren yerel basın, bireylerin demokratik olarak bilinçlenmesine, eleştirel bakışlarının gelişmesine aracılık ederek demokrasinin gelişmesine katkı sağlayabilmektedir. Yerel basın bu görevi yerine getirirken aynı zamanda yönetsel aksaklıkları, başarısızlıkları ve yolsuzlukları halka aktararak yerel yönetimlerin ve siyasi aktörlerin halk tarafından sorgulamasına da aracılık edebilmektedir. Ancak yerel basın bu görevlerini yerine getirmesinin önünde bir takım engeller bulunmaktadır.

Hükümetin, yerel yönetimlerin ve siyasi aktörlerin elinde bulundurdukları yaptırım gücü yüksek araçlar, yerel basının hükümetler, yerel yönetimler ve siyasi aktörler ile arasını iyi tutmak istemesine neden olabilmekte, bu da yerel basının sorgulayıcı görevine zarar vermektedir. Bu araçlara en iyi örnek ise yerel basının en önemli gelir kaynağı olan resmi ilanlardır. Resmi ilanlar bir devlet kuruluşu olan Basın İlan Kurumu (BİK) tarafından dağıtılarak hükümetin yaptırım gücünü oluşturmakta, Basın İlan Kurumu Teşkilatına dair 195 sayılı kanun ile kurumun şubesinin bulunmadığı yerlerde resmi ilanların yayınlanmasına valiliğin aracılık etmesi ile ise yerel düzeyde bir yaptırım gücü oluşturmaktadır. Haber içeriklerinin bu faktörler neticesinde şekillenebilme ihtimali, halkın gözünde yerel gazetelerin sorgulayıcı yönünün tartışma konusu olmasına neden olabilmektedir. Resmi ilanlar dışında haber içeriklerine etki eden bir diğer faktörde haber kıtlığı nedeniyle yerel basının belediyelerden gelen haberlere bültenlerinde sıklıkla yer vermesidir. Bu durumda bir baskı ve baskıya yönelik değişimden söz edebilmek için haber içeriklerinin sorgulanmadan, olduğu gibi aktarılması gerekmektedir.

Araştırmada Çağdaş Kocaeli ve Özgür Kocaeli gazetelerinin Mart, Haziran ve Kasım 2015 tarihli yayınlarının ilk sayfalarında yer alan 1978 haber analize tabi tutulmuş ve bu kapsamda toplam 180 sayfa incelenmiştir.

Çalışmanın başlangıcında Kocaeli yerel basın tarihi ve yerel basının görevleri ve haber içeriklerinin şekillenmesi hakkında literatür bilgisi verilmiş ardından Çağdaş Kocaeli ve Özgür Kocaeli gazetelerinin ilgili sayılarında yer alan haberler ile ilgili toplanıp, analiz

edilen veriler, tablolar halinde sunulmuştur. Araştırmanın sonucunda bu gazetelerde sunulan yerel haberler ile ilgili genel bir değerlendirme yapılmıştır.

Tarihsel Perspektiften Kocaeli Yerel Basını

Kocaeli de ilk matbaa, 1863 yılında Akmeşe de, Akmeşeli Mardros Mavyan tarafından kurulmuştur (Kocaeli İl Yıllığı, 1967, s.113). Ermeni Manastırının yanında kurulan bu matbaa daha çok Akmeşe Manastırının ihtiyacı olan kitapları ve kağıtları basmaktaydı. Bu matbaa dışında İzmit'te Birinci Dünya Savaşı yıllarında Maryan adlı bir Ermeni vatandaşın kalma bir taş matbaada bulunmaktaydı. Bu taş basma matbaa ile Kocaeli de çıkarılan ilk gazete ise "Kocaeli" adlı gazete olmuştur (Kocaeli İl Yıllığı, 1973, s.131). Bu gazete Mutasarrıflık Yazı İşleri Müdürü Tevfik Bey yönetiminde yayınlanmıştır. 300 ile 500 adet, renkli olarak basılan gazete haftada bir kez yayınlanmıştır (Kocaeli İl Yıllığı, 1973, s.139). Kocaeli de yayınlanan gazeteler tarihsel olarak incelendiğinde 1921 yılında yayınlanan Türkyolu gazetesi yayınlanan ilk gazeteler arasında yer almaktadır. Tevfik Noyan, Eczacı Behçet Diker, Mustafa Hulusi, Ali Rasih, Sıtkı Özer ve Rifat Yüce'nin kurduğu şirket tarafından yayınlanan gazete, 1943 yılına kadar haftada bir yayınlanırken bu tarihten sonra günlük olarak yayınlanmaya başlanmıştır. 1965 yılında ise yine Kocaeli de yayınlanan bir başka gazete olan Bizimşehir gazetesiyle birleşerek adını Türkyolu-Bizimşehir olarak değiştirmiştir. Kocaeli'de yayınlanan bir diğer gazetede 1923 yılında Kılıçoğlu Hakkı Bey tarafından yayınlanan Hürfikir gazetesi olmuştur. Gazete, sahibinin Milletvekili seçilmesinden sonra 1931 yılında kapanmıştır. 1938 yılında Avukat Sedat Pek ve Cevdet Baykal tarafından yayınlanan Körfez gazetesi ise 39 sayı yayımlandıktan sonra kapanmıştır (Kocaeli İl Yıllığı, 1973, s.139). Bu gazeteler dışında Kocaeli de yayınlanan diğer gazeteler ise, Genç Düşünceler, Marmara, Yeşil İzmit, Hürsöz (Günlük), Yavuz, Yuman, 27 Mayıs, Demokrat Kocaeli, Büyük Dava, Azim, İstiklal, Kocaeli Adalet, Hedef ve Seka Postası (15 Günlük), Doğuş (Günlük), Körfez (3 Günlük), Işık, Yeni Yarımca, Karamürsel Postası, Ticaret ve Sanayi Odası (15 Günlük) ve Karamürsel Expres (Günlük) adlı gazetelerdir (Kocaeli İl Yıllığı, 1973, ss.139-141).

Kocaeli de günümüzde yayın hayatını sürdüren gazeteler ise, Bizim Kocaeli, Çağdaş Kocaeli, Kocaeli, Kocaeli Demokrat, Manşet Kocaeli, Mavi Kocaeli, Özgür

Kocaeli, Derince Ekspres, Demokrat Gebze, Gebze, Gebze Yenigün, Marmara Gebze, Yeni Haber, Gölcük Haber ve Gölcük Postası adlı gazetelerdir (Basın İlan Kurumu, 2015). Bu gazetelerden Bizim Kocaeli ve Manşet Kocaeli gazeteleri 2016 yılında çıkarılan Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler ile Bazı Kurum ve Kuruluşlara Dair Düzenleme Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında kapatılmıştır (Hürriyet, 2016).

Yerel Basının Görevleri ve Haber İçeriklerinin Şekillenmesi

Yerel basın, kavramsal olarak basın kanununda iki şekilde tanımlanmaktadır. Bunlar; bölgesel süreli yayın ve yerel süreli yayın tanımlarıdır. Bölgesel süreli yayın, tek bir basınyayın kuruluşu tarafından basılan ve en az üç komşu ilde veya en az bir coğrafi bölgede yayımlanan süreli yayın olarak; yerel süreli yayın ise, tek bir yerleşim biriminde yayımlanan süreli yayınlar ile haftada bir veya daha uzun aralıklarla yayımlanan yaygın ve bölgesel yayınlar olarak tanımlanmıştır (5187 sayılı Basın Kanununun 2. Maddesi). Bu kavramsal tanımlamalar arasında şunu belirtmek gerekir ki gerek tanımsal gerekse ulusal basın söyleminin anlamsal sorunlarından dolayı ulusal basın tanımı yerine yaygın basın tanımını kullanmak daha yerinde olacaktır. Çünkü yerel, bölgesel ve yaygın basınının birleşimiyle ortaya ulusal basın çıkmaktadır (Gürel, 2007, s.171). Kısaca yerel basın, tek bir yerleşim biriminde günlük, haftalık veya aylık olarak yayınlanan, yerel konuların haber edildiği, bölge halkının sorunlarının yöneticilere iletilmesinde köprü vazifesi gören gazeteler bütünü olarak tanımlanabilir.

Gazetecinin, dolayısıyla basının da görevi, halk için halk yararına yönetimleri denetlemek, halkın görüşünü, isteklerini yönetime iletmek, dolayısıyla halkın sesini duyurmaktadır (Nalcıoğlu, 2007, s.198). Bu yapılırken gazetecinin tarafsızlığı ilkesi gereği toplumda yer alan bütün grup ve bireylerin görüşlerine yer verilmelidir (Girgin, 2001, s.143). Yerel basın, yerel halkın bütün grup ve bireylerine söz hakkı tanıyarak, yerel düzeyde demokrasi kültürüne katkı sağlamaktadır. Bunu yaparken halkı bilinçlendirme görevini de üstlenen yerel basın, demokrasinin uygulanması ve geliştirilmesine katkıda bulunmaktadır. Çünkü demokratik olarak bilinçlenmiş, eleştirel bakışı gelişmiş ve haklarını bilen bireyler var olduğu müddetçe demokrasiler gelişme göstermektedir.

Yerel basın bölge halkının sorunlarını dile getirerek ve bu sorunlara çözüm önerileri sunarak, yöneticilerin bu konulara dikkatlerini çekebilmektedir (Kalender, 2002, s.60). Yerel basın bu görevinin yerine getirirken bölgesel elitlerin sınırlanabilir, sorgulanabilir ve hesap verebilir bir konuma gelmesinde etkili olabilmektedir (Nielsen, 2015, s.5). Bu noktada yerel basın hem halkın sorunlarını dile getirmeli hem de yerel siyasi aktörleri ve faaliyetlerini denetleme unsuru olarak görevini ifşa etmelidir. Ancak bu şekilde yönetilenler yönetimin perde arkasını, yönetsel aksaklıkları, başarısızlıkları ve yolsuzlukları öğrenme fırsatına sahip olurlar (Gürel, 2007, s.173). Bu şekilde işleyen bir süreçte yerel basın, demokrasinin sağlıklı bir şekilde işlemesine hizmet etmiş olacaktır. Ancak bu görevlerini yerel basının ne kadar yerine getirebildiği, ne kadar getiremediği her zaman tartışma konusu olagelmıştır.

Yerel gazeteler, yerel otoritelerden bazıları olan siyasilerin ve belediye başkanlarının açıklamalarına yayınlarında öncelik vermektedir. Bunun asli nedeni, konuları gereği bu kişilerin birinci derece haber kaynağı konumunda olmalarıdır. Ancak bu görev yerine getirilirken bu açıklamalara eleştirel perspektiften yaklaşmak gerekmektedir. Çünkü medyanın gündem oluşturma gücünü kullanmak isteyen bu kaynaklar medyayı manipülasyon aracı olarak görebilmektedir. Bu olasılığa rağmen yerel basın, kanunlarla yasallaştırılmış yaptırım gücü yüksek araçları elinde bulunduran hükümetler, yerel yönetimler ve yerel aktörler ile arasını iyi tutmak istemektedir. Çünkü yerel basın siyasi aktörlerin ve yerel iktidarların ekonomik baskı ve çeşitli yasaklamalarına maruz kalmaktadır.

Geçmişten günümüze siyasi aktörlerin ve iktidarların yaygın basına uyguladığı ekonomik baskı ve çeşitli yasaklamalar yerel basında da kendini göstermekte ve bu durum yerel basının denetleyici görevinde ne kadar etkin olduğu konusunda kuşku uyandırmaktadır. Bir yerel basın kuruluşunun siyasi yapı, sermaye grubu ve diğer çıkar gruplarıyla bir ilişkisi söz konusu olmamalıdır. Eğer bu durum gerçekleşir ve bu gruplar bir yerel gazetenin sorgulayıcı, eleştirel haberlerine bir kısıtlama veyahut gazetenin basımına, dağıtımına ve ticari reklamlarına engelleme getirilebilir duruma gelir ise yerel basının

¹ Yerel Siyasi Aktörler: Belediyeler, Belediye Başkanları, Yerel Siyasetçiler, Siyasi Partiler, Valiler, Sivil Toplum Örgütleri ve Baskı Gruplarıdır.

sorgulayıcı görevini yerine getiremediği söylenebilir (Yaşın, 2009, s.116). Yerel gazeteler arasında siyasi yapıyla bağlantılı şekilde sadece seçim dönemlerinde reklam pastasından pay kapmak için çıkarılan gazetelerde yer almaktadır. Bu gazeteler hem yerel gazetecilik kültürüne zarar vermekte hem de halkın yerel gazetelerin asli görevini yerine getirip getirmediği konusunda kuşkuya düşmesine neden olmaktadır. Ayrıca bu siyasi etkiler yerel gazetelerin haber içeriklerinin değişmesine etki etmektedir. Bu etkiyle siyasi haberler daha ön plana çıkarılırken güncel olaylar, halkın sorunları daha geri planda tutulmaktadır. Yalnız burada belirtilmesi gereken bir başka husus bu değişimin sadece siyasi baskılarla olmadığı buna etken olan bir başka unsurun ise yerel basının haber kıtlığı sonucu belediyelerden gelen haberleri sıklıkla gazete sayfalarında kullanmasıdır. Bu durumda siyasal aktörlerin faaliyetlerindeki yanlışlıklar bu haberlerde eleştirilmeden veriliyorsa, bir baskı ve baskıya yönelik değişimden söz etmek mümkün olacaktır.

Yerel basına karşı uygulanan en önemli baskı aracı, yerel basının en önemli gelir kaynağı olan resmi ilanlardır. Resmi ilanlar, yasa, tüzük ve yönetmelik gereği yayınlanması zorunlu olan ve reklam niteliği taşımayan ilanlar, özel idarelerin, belediyelerin, köylerin, İktisadi Devlet Teşekkülleri'nin ilanları ve Devlet İhale Kanunu'na göre verilmesi gereken ilanlardır. Bunların dağıtımını Basın İlan Kurumu örgütler ve bu ilanlar genelde yerel gazetelere verilir (Topuz, 2003, s.383). Basın İlan Kurumu Teşkilatına Dair 195 sayılı kanunun ilgili maddesince kurumun şubesinin bulunmadığı yerlerde resmi ilanların yayınlanmasına valilik aracılık etmektedir. Ayrıca bu kanunla beraber Basın İlan Kurumu Genel Müdürlükleri ile beraber valiliklere de geniş yetkiler verilmiştir (Basın İlan Kurumu Teşkilatına Dair 195 Sayılı Kanun). Bu durum yerel gazetelerin valilik ile dolayısıyla vali ile arasını iyi tutma ihtiyacı duymasına ve dolayısıyla valilikle ilgili mümkün olduğunca olumsuz haberlere bültenlerinde yer vermemesine neden olmaktadır. Ayrıca yerel gazetelerin yörenin en büyük mülki amirinin iznine bağlı olarak yayımlanması da mülki amirin, istemediği türde yayınlar yapan ya da kendi yayınlamak istediği haberi yayınlamayan gazetelere yasaklar getirebilmesine neden olabilmektedir (Erdem, 2007,s.118). 2004 yılındaki resmi ilan dağıtım verilerini inceleyen Atilla Girgin bu konuda resmi ilan dağıtımının ağırlıklı olarak yerel basına yöneldiğini ancak nesnel ölçütlere rağmen, ilanların okunan gazetelere değil, ya resmi ilan almak için ya prestij ya politik ya

da “tam sınıflandırılmayan özel amaçlarla” basılan gazetelere verildiğini belirtmiştir (Girgin, 2007, s. 259).

Araştırmanın Amacı

Yerel gazetelerin birinci sayfalarında yer alan haber türlerinin hangi haber konularından oluştuğu ve bu haber türlerinden hangilerinin ön plana çıktığının, yaygın haberlerin yer alıp almadığının, eğer yer alıyorsa bunun oranının araştırılmasının amaçlandığı bu çalışmada Çağdaş Kocaeli ve Özgür Kocaeli gazeteleri incelenmiştir. Bu gazetelerin seçilmiş olma sebebi Basın İlan Kurumu (BİK) 2015 verilerine göre Kocaeli de yayın yapan gazeteler içinde ilk 10 sıralamasında yer almaları, farklı yayın politikalarına sahip olmaları ve farklı kitlelere seslenmeleridir.

Araştırmanın Kapsamı ve Sınırlılıkları

Araştırmanın evreni, yerel gazeteler olup, çalışma evreni olarak Kocaeli ilindeki yerel gazeteler seçilmiştir. Araştırmanın örneklemini olarak 2015 BİK tiraj rakamlarına göre ilk 10 içinde yer alan ve ulaşılabilen Çağdaş Kocaeli ve Özgür Kocaeli gazeteleri alınmıştır. Örneklem, 1 yılın 4 aylık dönemlere bölünmesi ve her bir dönemden rastlantısal örneklem türüne göre seçilmesiyle oluşturulmuştur. Bunlar ilgili gazetelerin Mart, Haziran ve Kasım 2015 tarihli yayınlarıdır. Araştırmanın çözümleme birimini ise gazetelerin ilk sayfaları oluşturmaktadır. Bu kapsamda toplamda 180 sayfa, 1978 Haber incelenmiştir. Bu haberlerin 1030 tanesi Çağdaş Kocaeli gazetesine, 948 tanesi ise Özgür Kocaeli gazetesine aittir.

Araştırmada tercih edilen iki gazetenin Mart, Haziran ve Kasım 2015 sayılarının ilk sayfalarındaki tüm haberler incelenmiş. Bunun dışında birinci sayfada yer alan köşe yazıları, reklamlar ve gazetenin diğer sayfaları araştırma kapsamı dışında tutulmuştur. Çağdaş Kocaeli Gazetesinin 1, 8, 15 ve 22 Mart tarihli yayınları ile 5, 6, 18 Haziran tarihli yayınları ulaşılabilmesi sebebiyle kapsam dışında bırakılmıştır.

Araştırmanın Yöntemi

Araştırmada İçerik analizi metodu kullanılmıştır. İçerik Analizi, belli bir metnin, kitabın, belgenin, belli özelliklerini sayısallaştırarak belirleme amacı ile yapılan bir taramadır. Belgelerdeki belli bakış açıları, felsefeler, dil, anlatım vb. özellikler, derinliğine ve belli ölçütlere göre yapılacak çözümlerle anlaşılabilir (Karasar, 2012, s.184). Sayısal olarak ölçülebilen verilerin istatistiksel çözümleriyle sosyal olguları inceleyen nicel içerik analizinin amacı ise bir olgu bağlamında değişkenler arasındaki ilişkilerin gücünü tanımlamaktır (Güllüoğlu, 2012, s.385). Nitel araştırma ise; gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma yöntemidir (Yıldırım; Şimşek, 2008, s.39).

Araştırmanın Hipotezleri

- H.1. Yerel gazetelerin ilk sayfalarında yerel haberlerin yanı sıra ulusal (yaygın) haberlerde kullanılmaktadır.
- H.2. Yerel gazetelerin ilk sayfalarında yer alan ulusal (yaygın) haberlerin yerel haberlere göre kullanım oranı düşüktür.
- H.3. Yerel basında kullanılan yerel haber türlerinden öne çıkan tür siyasi haber türüdür.
- H.4. Yerel basında kullanılan ulusal (yaygın) haber türlerinden öne çıkan tür güncel haber türüdür.

Bulgular ve Yorumlar

Gazetelerin Birinci Sayfalarında Yer Alan Haberlerin Niceliksel (Kantitatif) Analizi

Tablo: 1. Gazetelerin Birinci Sayfalarında Yer Alan Toplam Haber Sayısı

Gazetelerin Birinci Sayfalarında Yer Alan Toplam Haber Sayısı	Mart		Haziran		Kasım		Toplam	
	Sayı	Oran %	Sayı	Oran %	Sayı	Oran %	Sayı	Oran %
Çağdaş Kocaeli	346	53,56	306	48,11	378	54,31	1030	52,07
Özgür Kocaeli	300	46,44	330	51,89	318	45,69	948	47,93
Toplam Sayı ve Oran %	646	100,0	636	100,0	696	100,0	1978	100,0

Gazetelerin birinci sayfalarında yer alan toplam haber sayılarına bakıldığında; Mart ayı verilerine göre; Çağdaş Kocaeli gazetesinin 346 haber (%53,56) ile Özgür Kocaeli gazetesinden daha fazla haber yayınladığı bilgisine ulaşılmaktadır. Haziran ayı verilerine göre; Özgür Kocaeli gazetesinin 330 haber (%51,89) ile Çağdaş Kocaeli gazetesinden daha fazla haber yayınladığı bilgisine ulaşılmaktadır. Kasım ayı verilerine göre; Çağdaş Kocaeli gazetesinin 378 haber (%54,31) ile Özgür Kocaeli gazetesinden daha fazla haber yayınladığı bilgisine ulaşılmaktadır. Üç ayın toplamındaki veriler incelendiğinde; Çağdaş Kocaeli gazetesi 1030 haber (%52,07) ile Özgür Kocaeli gazetesinden daha fazla haber yayınladığı görülmektedir

Gazetelerin Birinci Sayfalarında Yer Alan Haberlerin Niteliksel (Kalitatif) Analizi

Tablo 2. Gazetelerin Birinci Sayfalarında Yer Alan Haber Türleri

Gazetelerin Birinci Sayfalarında Yer Alan Haber Türleri	Çağdaş Kocaeli		Özgür Kocaeli		Toplam	
	Sayı	Oran%	Sayı	Oran%	Sayı	Oran%
Yaygın*	17	1,65	21	2,21	38	1,92
Yerel	999	97,00	910	96,00	1909	96,51
Diğer**	14	1,35	17	1,79	31	1,57
Toplam Sayı ve Oran %	1030	100,0	948	100,0	1978	100,0

Çağdaş Kocaeli gazetesinin birinci sayfasında en fazla yer alan haber türü 999 haber (%97,00) ile yerel haberlerdir. Çağdaş Kocaeli gazetesinin birinci sayfasında 17 tane (%1,65) yaygın habere yer verildiği bulgusuna ulaşılmıştır. Bu haberler; Viyana’da düzenlenen Pişmaniye festivali, Körfez Geçiş Köprüsü inşaatında görevli Japon mühendis Ryoichi Kish’in köprünün halatlarından birinin kopması üzerine intiharı, 18 Mart Çanakkale zaferinin anılışı, 7 Haziran ve 1 Kasım genel seçimlerinin sonuçları (Kocaeli ilinden seçilen Milletvekilleri endeksli), Bilal Erdoğan’ın Gölcük’te Hacı Fatma Kahraman Cami açılışına katılması, genel seçimlerde seçilen vekillerin yemin törenleri, 78 yaşındaki Derinceli Muharrem Açıl’ın İstanbul Hukuk Fakültesinde Hukuk eğitimi alması, Gölcük Halkbank şubesinde İsmail İpek adlı bir vatandaşın soygun girişimi, Kemal Kılıçdaroğlu’nun abisinin oğlu Özgür Kılıçdaroğlu’nun nikah töreni için Derinceye gelişi

* Diğer kategorisi, yaygın bazda çıkan haberlerin yerel baza indirgenerek sunulan haberleri kapsamaktadır.

**Yaygın diye kategorilenen haberler Yaygın basında yer alıp, almamalarına göre kategorize edilmiştir.

ve Rus casus uçağının Türkiye'nin Karadeniz hava sahası üzerinde yaptığı uçuş üzerine yapılmış haberlerdir. Çağdaş Kocaeli gazetesinin birinci sayfalarında diğer kategorisinde 14 haber (%1,35) yer almaktadır. Yaygın basında çıkan ancak yerel baza indirgenerek sunulan haberlerin konu içerikleri şunlardır; Kocaeli'de 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kutlamaları ve Mustafa Kemal Atatürk'ün ölüm yıldönümünde Kocaeli'deki etkinlikler ile Mustafa Kemal Atatürk'ün anılmasıdır.

Özgür Kocaeli gazetesinin birinci sayfasında en fazla yer alan haber türü 910 (%96,00) haber ile yerel haberlerdir. Özgür Kocaeli gazetesinin birinci sayfasında 21 tane (%2,21) yaygın habere yer verildiği bulgusuna varılmıştır. Bu haberler; 18 Mart Çanakkale zaferi, Emine Erdoğan'ın kurduğu "Gönül Elçileri" derneğinin Kocaeli'deki ağaç dikme faaliyetleri kapsamındaki etkinlikleri, seçim sonuçları, Milletvekili mazbatalarının dağıtımı, Süleyman Demirel'in toprağa verilmesi, Kandıra Cezaevi Müdürü İsmet Aktürk'ün öldürülmesi, Angelina Jolie'nin Suriyeli sığınmacıları ziyaret için Türkiye'ye gelişi, yeni kurulacak hükümetle ilgili haberler, İzmit'in kurtuluşu (Cumhurbaşkanının mesajıyla beraber sunulmuştur), New York'ta Victoria's Secret defilesinin düzenlenmesi, Körfez Köprü ücreti haberi, Gölcük Halkbank şubesinde İsmail İpek adlı bir vatandaşın soygun girişimi, Körfez Geçiş Köprüsü inşaatında görevli Japon mühendis Ryoichi Kishi'nin köprünün halatlarından birinin kopması üzerine intiharı, Viyana'daki Pişmaniye festivali, Bilal Erdoğan'ın Gölcük'te Hacı Fatma Kahraman Camii açılışına katılması, HSYK'nın hakim ve savcılarını atama kararname (Türkiye geneli rakamlar sunulduktan sonra yerel rakamlar sunulmuştur.) haberleri yer almaktadır. Özgür Kocaeli gazetesinin birinci sayfalarında diğer kategorisinde 17 haber (%1,79) yer almaktadır. Yaygın basında çıkan ancak yerel baza indirgenerek sunulan haberlerin konu içerikleri şunlardır; 8 Mart Dünya Kadınlar Günü (İzmit'te engelli oğluyla yaşam mücadelesi veren bir anne örneğiyle sunulmuştur.), genel seçimlerle ilgili Kocaeli'de yapılan faaliyetler hakkında haberlerdir. Toplam veriler incelendiğinde hem Çağdaş Kocaeli hem de Özgür Kocaeli gazetelerinin birinci sayfalarında en fazla yayınlanan haber türü 1909 haber (%96,51) ile yerel haberler olduğu bilgisine ulaşılmaktadır.

Tablo: 3. Gazetelerin Birinci Sayfalarında Yer Alan Yaygın Haber Türleri

Gazetelerin Birinci Sayfalarında Yer Alan Yaygın Haber Türleri	Çağdaş Kocaeli		Özgür Kocaeli		Toplam	
	Sayı	Oran %	Sayı	Oran%	Sayı	Oran %
Seçim	4	23,53	7	33,33	11	28,95
Güncel	7	41,18	6	28,57	13	34,21
Ekonomi	-	-	-	-	-	-
Asayiş (Adli Vaka)	5	29,41	4	19,05	9	23,68
Açılış ve Etkinlikler (Anma, Tören, Kutlama, vb.)	1	5,88	4	19,05	5	13,16
Spor	-	-	-	-	-	-
Toplam Sayı ve Oran %	17	100,0	21	100,0	38	100,0

Çağdaş Kocaeli gazetesinin birinci sayfasında yer alan yaygın haber türleri incelendiğinde; en fazla yer alan haber türü, 7 haber (%41,18) ile “Güncel” haber türü olurken ikinci sırada 5 haber (% 29,41) ile “Asayiş (Adli vaka)” haber türünün, üçüncü sırada 4 haber (% 23,53) ile “Seçim” haber türünün yer aldığı, en az yer alan haber türünün ise 1 haber (%5,88) ile “Açılış ve Etkinlikler” haber türü olduğu görülmektedir.

Özgür Kocaeli gazetesinin birinci sayfasında yer alan yaygın haber türleri incelendiğinde; en fazla yer alan haber türü, 7 haber (% 33,33) ile “Seçim” haber türü olurken ikinci sırada 6 haber (% 28,57) ile “Güncel haber” türünün yer aldığı, “Asayiş (Adli Vaka)” ve “Açılış ve Etkinlikler” haber türlerinin ise 4’er haber (%19,05) ile eşit dağılımla üçüncü sırada yer aldıkları bulgusuna ulaşılmıştır.

Toplam veriler incelendiğinde; gazetelerin birinci sayfalarında yer alan yaygın haber türlerinden en fazla 13 haber (%34,21) ile “Güncel” haber türüne, ikinci sırada 11 haber (%28,95) ile “Seçim” haber türüne, 9 haber (% 23,68) ile “Asayiş (Adli vaka)” haber türüne yer verildiği, en az ise 5 haber (% 13,16) ile “Açılış ve etkinlikler” haber türüne yer verildiği görülmektedir.

Tablo 4. Gazetelerin Birinci Sayfalarında Yer Alan Yaygın Haber Türlerinden Asayiş (Adli Vaka) Haberlerinin Konu İçeriği

Gazetelerin Birinci Sayfalarında Yer Alan Yaygın Haber Türlerinden Asayiş (Adli Vaka) Haberlerinin Konu İçeriği	Çağdaş Kocaeli		Özgür Kocaeli		Toplam	
	Sayı	Oran %	Sayı	Oran %	Sayı	Oran %
Cinayet	2	40	2	50	4	44,44
Soygun	3	60	2	50	5	55,56
Toplam Sayı ve Oran %	5	100,0	4	100,0	9	100,0

Çağdaş Kocaeli gazetesinin birinci sayfasında yer alan yaygın haber türlerinden asayiş (adli vaka) haberlerinin konu içeriği incelendiğinde; en fazla “Soygun” haber konu içeriğine yer verildiği bulgusuna varılmıştır. Özgür Kocaeli gazetesinin birinci sayfasında yer alan yaygın haber türlerinden asayiş (adli vaka) haberlerinin konu içeriği incelendiğinde; “Cinayet” ve “Soygun” haber konu içeriklerine eşit oranda yer verildiği görülmektedir. Toplam haberler incelendiğinde; 5 haber (%55,56) ile en fazla yer alan haber konu içeriğinin “Soygun” haber konu içeriği olduğu görülmektedir.

Tablo 5. Gazetelerin Birinci Sayfalarında Yer Alan Yerel Haber Türleri

Gazetelerin Birinci Sayfalarında Yer Alan Yerel Haber Türleri	Çağdaş Kocaeli		Özgür Kocaeli		Toplam	
	Sayı	Oran%	Sayı	Oran%	Sayı	Oran%
Siyasi	305	30,53	231	25,39	536	28,08
Ekonomi	12	1,20	31	3,41	43	2,25
Eğitim	57	5,71	57	6,26	114	5,97
Belediye	119	11,91	153	16,81	272	14,25
Asayiş (Adli Vaka)	192	19,22	97	10,66	289	15,14
Güncel	230	23,02	217	23,85	447	23,42
Sağlık	74	7,41	66	7,25	140	7,33
Spor	7	0,70	53	5,82	60	3,14
Röportaj	3	0,30	5	0,55	8	0,42
Diğer	-	-	-	-	-	-
Toplam Sayı ve Oran %	999	100,0	910	100,0	1909	100,0

Çağdaş Kocaeli gazetesinin birinci sayfasında yer alan yerel haber türleri incelendiğinde; 305 haber (%30,53) ile yerel haber türlerinden en fazla “Siyasi” haber türüne, ikinci sırada 230 haber (%23,02) ile “Güncel” haber türüne, üçüncü sırada 192 haber (% 19,22) ile “Asayiş (Adli vaka)” haber türüne, en az ise 3 haber (%0,30) ile “Röportaj” haber türüne yer verildiği bilgisine ulaşılmaktadır.

Özgür Kocaeli gazetesinin birinci sayfasında yer alan yerel haber türleri incelendiğinde; 231 haber (% 25,39) ile yerel haber türlerinden en fazla “Siyasi” haber türüne, ikinci sırada 217 haber (% 23,85) ile “Güncel” haber türüne, üçüncü sırada 153 haber (% 16,81) ile “Belediye” haber türüne, en az ise 5 haber (%0,55) ile “Röportaj” haber türüne yer verildiği bilgisine ulaşılmaktadır.

Toplam veriler incelendiğinde; gazetelerin birinci sayfalarında yer alan yerel haber türlerinden en fazla 536 haber (%28,08) ile “Siyasi” haber türüne, ikinci sırada 447 haber (%23,42) ile “Güncel” haber türüne, üçüncü sırada 289 haber (%15,14) ile “Asayiş (Adli vaka) haber” türüne, en az ise 8 haber (% 0,42) ile “Röportaj” haber türüne yer verildiği bilgisine ulaşılmaktadır.

Tablo 6. Gazetelerin Birinci Sayfalarında Yer Alan Yerel Haber Türlerinden Asayiş (Adli Vaka) Haberlerinin Konu İçeriği

Gazetelerin Birinci Sayfalarında Yer Alan Yerel Haber Türlerinden Asayiş (Adli Vaka) Haberlerinin Konu İçeriği	Çağdaş Kocaeli		Özgür Kocaeli		Toplam	
	Sayı	Oran%	Sayı	Oran %	Sayı	Oran %
Cinayet	16	8,33	18	18,56	34	11,77
İntihar	13	6,77	9	9,28	22	7,61
Yaralama	8	4,17	7	7,22	15	5,19
Kavgı	11	5,73	3	3,09	14	4,84
Hırsızlık	19	9,90	9	9,28	28	9,69
Uyuşturucu	13	6,77	7	7,22	20	6,92
Yangın	19	9,90	6	6,19	25	8,65
Polis Operasyonları	13	6,77	5	5,15	18	6,23
Dolandırıcılık	5	2,60	5	5,15	10	3,46
Davalar	7	3,65	3	3,09	10	3,46
Boğulma (Denizde)	6	3,12	2	2,06	8	2,77
Trafik Kazaları	53	27,60	18	18,56	71	24,57
Diğer	9	4,69	5	5,15	14	4,84
Toplam Sayı ve Oran %	192	100,0	97	100,0	289	100,0

Çağdaş Kocaeli gazetesinin birinci sayfalarında yer alan yerel haber türlerinden asayiş (adli vaka) haberlerinin konu içeriği incelendiğinde; en fazla 53 haber (%27,60) ile “Trafik kazası” haber konu içeriğinin yer aldığı, ikinci sırada 19 haber (%9,90) ile “Hırsızlık” ve “Yangın” haber konu içeriklerinin eşit oranda yer aldığı, en az ise 5 haber (%2,60) ile “Dolandırıcılık” haber konu içeriğinin yer aldığı görülmektedir.

Özgür Kocaeli gazetesinin birinci sayfalarında yer alan yerel haber türlerinden asayiş (adli vaka) haberlerinin konu içeriği incelendiğinde; en fazla 18 haber (%18,56) ile “Cinayet” ve “Trafik kazası” haber konu içeriklerinin eşit oranda yer aldığı, ikinci sırada 9 haber (%9,28) ile “İntihar” ve “Hırsızlık” haber konu içeriklerinin eşit oranda yer aldığı, en az ise 2 haber (% 2.06) ile “Boğulma” haber konu içeriğinin yer aldığı görülmektedir

Toplam veriler incelendiğinde; en fazla yer alan haber konu içeriği, 71 haber (%24,57) ile “Trafik kazası” haber konu içeriği olurken ikinci sırada 34 haber (%11,77) ile “Cinayet” haber konu içeriğinin, üçüncü sırada 28 haber (%9,69) ile “Hırsızlık” haber konu içeriğinin yer aldığı, en az ise 8 haber (%2,77) ile “Boğulma” haber konu içeriğinin yer aldığı görülmektedir.

Tablo 7. Gazetelerin Birinci Sayfalarında Yer Alan Yerel Haber Türlerinden Ekonomi Haberlerinin Konu İçeriği

Gazetelerin Birinci Sayfalarında Yer Alan Yerel Haber Türlerinden Ekonomi Haberlerinin Konu İçeriği	Çağdaş Kocaeli		Özgür Kocaeli		Toplam	
	Sayı	Oran %	Sayı	Oran %	Sayı	Oran %
Zam	6	50,00	16	51,61	22	51,16
İndirim	3	25,00	7	22,58	10	23,26
Ucuzluk	3	25,00	8	25,81	11	25,58
Yatırım	-	-	-	-	-	-
Diğer	-	-	-	-	-	-
Toplam Sayı ve Oran %	12	100,0	31	100,0	43	100,0

Çağdaş Kocaeli gazetesinin birinci sayfalarında yer alan ekonomi haberlerinin konu içeriği incelendiğinde; en fazla yer alan haber konu içeriği 6 haber (% 50) ile “Zam” haber konu içeriği olurken ikinci sırayı 3 haber (% 25) ile “İndirim” ve “Ucuzluk” haber konu içeriklerinin paylaştığı görülmektedir.

Özgür Kocaeli gazetesinin birinci sayfalarında yer alan ekonomi haberlerinin konu içeriği incelendiğinde; en fazla yer alan haber konu içeriği 16 haber (%51,61) ile “Zam” haber konu içeriği olurken ikinci sırada 8 haber (%25,81) ile “Ucuzluk” haber konu içeriğinin, üçüncü sırada 7 haber (% 22,58) ile “İndirim” haber konu içeriğinin yer aldığı görülmektedir.

Toplam veriler incelendiğinde; en fazla yer alan konu içeriği 22 haber (% 51,16) ile “Zam” haber konu içeriği olurken, en az yer alan konu içeriği ise 10 haber (%23,26) ile “İndirim” haber konu içeriği olduğu görülmektedir.

Tablo 8. Gazetelerin Birinci Sayfalarında Yer Alan Yerel Haber Türlerinden Siyasi Haberlerin Konu İçeriği

Gazetelerin Birinci Sayfalarında Yer Alan Yerel Haber Türlerinden Siyasi Haberlerin Konu İçeriği	Çağdaş Kocaeli		Özgür Kocaeli		Toplam	
	Sayı	Oran %	Sayı	Oran %	Sayı	Oran %
Siyasi Münakaşalar	2	0,66	4	1,73	6	1,12
Seçim	32	10,49	63	27,27	95	17,72
Siyasetçilerin Açıklamaları	122	40,00	54	23,38	176	32,84
Siyasilerin Ziyaretleri	76	24,92	39	16,88	115	21,45
Açılış ve Etkinlikler (Toplantı, Anma, parti faaliyetleri vb.)	73	23,93	71	30,74	144	26,87
Diğer	-	-	-	-	-	-
Toplam Sayı ve Oran %	305	100,0	231	100,0	536	100,0

Çağdaş Kocaeli gazetesinin birinci sayfalarında yer alan siyasi haberlerin konu içeriği incelendiğinde; 122 haber (%40,00) ile en fazla yer alan haber konu içeriği “Siyasetçilerin Açıklamaları” olurken, ikinci sırada 76 haber (%24,92) ile “Siyasilerin ziyaretleri” haber konu içeriği, üçüncü sırada 73 haber (%23,93) ile “Açılış ve Etkinlikler” haber konu içeriğinin yer aldığı, en az yer alan haber konu içeriğinin ise 2 haber (% 0,66) ile “Siyasi Münakaşa” haber konu içeriği olduğu bilgisine ulaşılmaktadır.

Özgür Kocaeli gazetesinin birinci sayfalarında yer alan siyasi haberlerin konu içeriği incelendiğinde; 71 haber (% 30,74) ile en fazla yer alan haber konu içeriği “Açılış ve Etkinlikler” olurken, ikinci sırada 63 haber (% 27,27) ile “Seçim” haber konu içeriği, üçüncü sırada 54 haber (% 23,28) ile “Siyasilerin açıklamaları” haber konu içeriğinin yer aldığı, en az yer alan haber konu içeriğinin ise 4 haber (% 1,73) ile “Siyasi Münakaşa” haber konu içeriği olduğu bilgisine ulaşılmaktadır.

Toplam veriler incelendiğinde; gazetelerin birinci sayfalarında en fazla yer alan haber konu içeriği 176 haber (%32,84) ile “Siyasetçilerin Açıklamaları” haber konu içeriği olurken, ikinci sırada 144 haber (% 26,87) ile “Açılış ve Etkinlikler” haber konu içeriği, üçüncü sırada 115 haber (% 21,45) ile “Siyasilerin ziyaretleri” haber konu içeriğinin, en az

yer alan haber konu içeriğinin ise 6 haber (% 1,12) ile “Siyasi Münakaşa” haber konu içeriğinin olduğu görülmektedir.

Tablo: 9. Gazetelerin Birinci Sayfalarında Yer Alan Yerel Haber Türlerinden Eğitim Haberlerinin Konu İçeriği

Gazetelerin Birinci Sayfalarında Yer Alan Yerel Haber Türlerinden Eğitim Haberlerinin Konu İçeriği	Çağdaş Kocaeli		Özgür Kocaeli		Toplam	
	Sayı	Oran%	Sayı	Oran%	Sayı	Oran%
Sorunlar	2	3,51	-	-	2	1,75
Projeler	4	7,02	8	14,04	12	10,53
Gelişmeler	3	5,26	3	5,26	6	5,26
Törenler, Etkinlikler	13	22,81	19	33,33	32	28,07
Eylem, Protesto	6	10,53	-	-	6	5,26
Okul Temel Atma ve Açılışları	9	15,79	10	17,54	19	16,67
Üniversite (Kocaeli Üniversitesi)	15	26,31	11	19,30	26	22,81
Diğer*	5	8,77	6	10,53	11	9,65
Toplam Sayı ve Oran %	57	100,0	57	100,0	114	100,0

Çağdaş Kocaeli gazetesinin birinci sayfasında yer alan eğitim haberlerinin konu içeriği incelendiğinde; en fazla 15 haber (%26,31) ile “Üniversite (Kocaeli Üniversitesi)” haber konu içeriğinin yer aldığı sonucuna varılmaktadır. Bu haberler; Kocaeli Üniversitesinin Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ve İzmit Belediyesiyle beraber gerçekleştirdikleri projeler, Üniversitede düzenlenen etkinlikler, Mezuniyet törenleri ve Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Şerife Tuba Liman’ın vefatı ve üniversitede gerçekleşen cenaze töreniyle ilgilidir. İkinci sırada 13 haber (%22,81) ile “Törenler ve Etkinlikler” haber konu içeriği, üçüncü sırada 9 haber (% 15,79) ile “Okul Temel Atma ve Açılışları” haber konu içeriğinin yer aldığı, en az ise 2 haber (% 3,51) ile “Sorunlar” haber konu içeriğinin yer aldığı görülmektedir.

Özgür Kocaeli gazetesinin birinci sayfasında yer alan eğitim haberlerinin konu içeriği incelendiğinde; en fazla 19 haber (%33,33) ile “Törenler ve Etkinlikler” haber konu içeriğinin yer aldığı, ikinci sırada 11 haber (%19,30) ile “Üniversite (Kocaeli Üniversitesi)” haber konu içeriğinin yer aldığı, üçüncü sırada ise 10 haber (% 17,54) ile “Okul Temel Atma ve Açılışları” haber konu içeriğinin yer aldığı, en az ise 3 haber (%5,26) ile “Gelişmeler” haber konu içeriğine yer aldığı sonucuna varılmaktadır.

* Diğer kategorisinde Kocaeli de gerçekleşen YGS ve LYS sınavlarıyla ilgili haberler yer almaktadır.

Toplam veriler incelendiğinde; en fazla yer alan haber konu içeriği 32 haber (% 28,07) ile “Törenler ve Etkinlikler” haber konu içeriği olurken, ikinci sırada 26 haber (%22,81) ile “Üniversite (Kocaeli Üniversitesi)” haber konu içeriğinin yer aldığı, üçüncü sırada ise 19 haber (%16,67) ile “Okul Temel Atma ve Açılışları” haber konu içeriğinin yer aldığı, en az yer alan haber konu içeriği ise 2 haber (% 1,75) ile “Sorunlar” haber konu içeriği olduğu bilgisine ulaşılmaktadır.

Tablo 10. Gazetelerin Birinci Sayfalarında Yer Alan Yerel Haber Türlerinden Belediye Haberlerinin Konu İçeriği

Gazetelerin Birinci Sayfalarında Yer Alan Yerel Haber Türlerinden Belediye Haberlerinin Konu İçeriği*	Çağdaş Kocaeli		Özgür Kocaeli		Toplam	
	Sayı	Oran %	Sayı	Oran %	Sayı	Oran %
Çalışmalar (Yol bakım, onarım, yeşillendirme, Bina inşaları)	26	21,85	36	23,53	62	22,80
Yatırımlar	16	13,45	25	16,34	41	15,07
Açılış ve Etkinlikler (Konser, Festival, Anma-Kongre vb.)	23	19,33	16	10,46	39	14,34
Belediye Başkanının Ziyaretleri	9	7,56	8	5,23	17	6,25
Belediye Başkanının Açıklamaları	11	9,25	5	3,27	16	5,88
Atamalar	3	2,52	6	3,92	9	3,31
Encümen Çalışmaları	5	4,20	6	3,92	11	4,04
İhaleler	8	6,72	18	11,76	26	9,56
Ulaşım	5	4,20	9	5,88	14	5,15
İşçi Sorunları	-	-	7	4,58	7	2,57
Belediyenin Uygulama Sorunları	8	6,72	11	7,19	19	6,99
Diğer	5	4,20	6	3,92	11	4,04
Toplam Sayı ve Oran %	119	100,0	153	100,0	272	100,0

Çağdaş Kocaeli gazetesinin birinci sayfasında yer alan yerel haber türlerinden belediye haberlerinin konu içeriği incelendiğinde; en fazla 26 haber (%21,85) ile “Çalışmalar” haber konu içeriğinin yer aldığı, İkinci sırada 23 haber (%19,33) ile “Açılış ve Etkinlikler” haber konu içeriğinin yer aldığı, üçüncü sırada 16 haber (% 13,45) ile “Yatırımlar” haber konu içeriğinin yer aldığı, en az yer alan haber konu içeriğinin ise 3 haber (%2,52) ile “Atamalar” haber konu içeriği olduğu bilgisine ulaşılmaktadır.

*Belediye haberleri hem Kocaeli Büyükşehir Belediyesi, hem de İzmit Belediyesi ile ilgili haberleri kapsamaktadır.

Özgür Kocaeli gazetesinin birinci sayfasında yer alan yerel haber türlerinden belediye haberlerinin konu içeriği incelendiğinde en fazla 36 haber (%23,53) ile “Çalışmalar” haber konu içeriğinin yer aldığı, İkinci sırada 25 haber (%16,34) ile “Yatırımlar” haber konu içeriğinin yer aldığı, üçüncü sırada 16 haber (%10,46) ile “Açılış ve Etkinlikler” haber konu içeriğinin yer aldığı, en az yer alan haber konu içeriğinin ise 5 haber (%3,27) ile “Belediye Başkanın Açıklamaları” konu içeriği olduğu bilgisine ulaşılmaktadır.

Toplam veriler analiz edildiğinde en fazla 62 haber (%22,80) ile “Çalışmalar” haber konu içeriğinin yer aldığı, İkinci sırada 41 haber (%15,07) ile “Yatırımlar” haber konu içeriğinin yer aldığı, üçüncü sırada 39 haber (%14,34) ile “Açılış ve Etkinlikler” haber konu içeriğinin yer aldığı, en az yer alan haber konu içeriğinin ise 7 haber (%2,57) ile “İşçi Sorunları” haber konu içeriği olduğu görülmektedir.

Tablo 11. Gazetelerin Birinci Sayfalarında Yer Alan Yerel Haber Türlerinden Güncel Haberlerin Konu İçeriği

Gazetelerin Birinci Sayfalarında Yer Alan Yerel Haber Türlerinden Güncel Haberlerin Konu İçeriği	Çağdaş Kocaeli		Özgür Kocaeli		Toplam	
	Sayı	Oran%	Sayı	Oran%	Sayı	Oran%
Düğün, Nişan vb.	4	1,74	9	4,15	13	2,91
Açılış ve Etkinlikler*	86	37,39	89	41,01	175	39,15
Grev, Eylem vb.	24	10,43	9	4,15	33	7,38
Hava Durumu (Meteoroloji)	9	3,91	43	19,82	52	11,63
Doğa ve Çevre	5	2,17	8	3,69	13	2,91
Sanayi	14	6,09	35	16,13	49	10,96
Vatandaş Sorunları ve Şikayetleri	68	29,57	-	-	68	15,21
Diğer	20	8,70	24	11,05	44	9,85
Toplam Sayı ve Oran	230	100,0	217	100,0	447	100,0

Çağdaş Kocaeli gazetesinin birinci sayfasında yer alan yerel haber türlerinden güncel haberlerin konu içeriği incelendiğinde; en fazla 86 haber (%37,39) ile “Açılış ve Etkinlikler” haber konu içeriğinin yer aldığı, ikinci sırada 68 haber (%29,57) ile “Vatandaş Sorunları ve Şikayetleri” haber konu içeriğinin yer aldığı (Gazete, “Vatandaş Konuşuyor”

* Dükkan, panayır, konser, anma, tören, kongre, ihale, sergi, sanayi, dernek vb. etkinlikler, kuruluşlardaki seçimler, toplantılar ile kutlu doğum haftası, illerin kurtuluş günleri gibi vatandaşlarca düzenlenen etkinlikler.

başlıklı bir köşeyle vatandaş sorun ve şikayetlerini okuyucularına duyurmaktadır.) , üçüncü sırada 24 haber (% 10,43) ile “Grev, Eylem vb.” haber konu içeriğinin yer aldığı, en az yer alan güncel haber konu içeriğinin ise 5 haber (%2,17) ile “Doğa ve Çevre” haber konu içeriği olduğu bilgisine ulaşılmaktadır.

Özgür Kocaeli gazetesinin birinci sayfasında yer alan yerel haber türlerinden güncel haberlerin konu içeriği incelendiğinde; en fazla 89 haber (%41,01) ile “Açılış ve Etkinlikler” haber konu içeriğinin yer aldığı, ikinci sırada 43 haber (%19,82) ile “Hava Durumu (Meteoroloji)” haber konu içeriğinin yer aldığı, üçüncü sırada 35 haber (%16,13) ile “Sanayi” haber konu içeriğinin yer aldığı, en az yer alan güncel haber konu içeriğinin ise 8 haber (%3,69) ile “Doğa ve Çevre” haber konu içeriği olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Toplam veriler incelendiğinde; en fazla 175 haber (% 39,15) ile açılış ve etkinlikler haber konu içeriğinin yer aldığı, en az ise 13 haber (%2,91) ile “Nikah, Düğün” vb.” ve “Doğa ve Çevre” haber konu içeriklerinin eşit oranda yer aldığı görülmektedir.

Tablo 12. Gazetelerin Birinci Sayfalarında Yer Alan Yerel Haber Türlerinden Sağlık Haberlerinin Konu İçeriği

Gazetelerin Birinci Sayfalarında Yer Alan Yerel Haber Türlerinden Sağlık Haberlerinin Konu İçeriği	Çağdaş Kocaeli		Özgür Kocaeli		Toplam	
	Sayı	Oran%	Sayı	Oran%	Sayı	Oran%
Eylem, Protesto	9	12,16	6	9,09	15	10,71
Vefat	44	59,46	28	42,43	72	51,43
Gelişmeler (Hastane açılışları, hastanelerdeki yatırımlar ve gelişmeler)	6	8,11	17	25,75	23	16,43
Çevre Kirliliği	1	1,35	3	4,55	4	2,86
İş Kazaları	3	4,05	-	-	3	2,14
Etkinlik, Kutlama	4	5,41	8	12,12	12	8,57
Diğer	7	9,46	4	6,06	11	7,86
Toplam Sayı ve Oran	74	100,0	66	100,0	140	100,0

Çağdaş Kocaeli gazetesinin birinci sayfalarında yer alan yerel haber türlerinden sağlık haberlerinin konu içeriği incelendiğinde; en fazla 44 haber (%59,46) ile “Vefat” haber konu içeriğinin yer aldığı, ikinci sırada 9 haber (%12,16) ile “Eylem, Protesto” haber konu içeriğinin yer aldığı, en az ise 1 haber (%1,35) ile “Çevre Kirliliği” haber konu içeriğinin yer aldığı görülmektedir.

Özgür Kocaeli gazetesinin birinci sayfalarında yer alan yerel haber türlerinden sağlık haberlerinin konu içeriği incelendiğinde; en fazla 28 haber (% 42,43) ile “Vefat”

haber konu içeriğinin yer aldığı, ikinci sırada 17 haber (% 25,75) ile “Gelişmeler” haber konu içeriğinin yer aldığı, en az ise 3 haber (% 4,55) ile “Çevre Kirliliği” haber konu içeriğine yer aldığı sonucuna varılmaktadır.

Toplam veriler analiz edildiğinde; en fazla 72 haber (% 51,43) ile “Vefat” haber konu içeriğinin yer aldığı, ikinci sırada 23 haber (%16,43) ile “Gelişmeler” haber konu içeriğinin yer aldığı, en az ise 4 haber (%2,86) ile “Çevre Kirliliği” haber konu içeriğinin yer aldığı görülmektedir.

Sonuç

Yerel basında yayınlanan gazetelerin ilk sayfalarında yer alan haber türlerini ve ön plana çıkan haber türünün hangisi/hangileri olduğu, bu sayfalarda yaygın haberlerin yer alıp almadığını ve varsa oranının araştırıldığı bu çalışmada araştırma kapsamına dahil edilen Özgür Kocaeli ve Çağdaş Kocaeli gazetelerinin birinci sayfalarında yer alan haberler analiz edilmiştir. Analiz sonucunda tablo 2’deki verilere göre; gazetelerde ağırlıklı olarak yerel haberlerin (%96,51) yer aldığı ancak az sayıda da olsa (%3,49) yaygın (ulusal) haberlerin yer aldığı görülmektedir. Bu durum yerel basında yaygın (ulusal) haberlere yer verildiği ancak bu haberlerin yerel haberlere oranının düşük olduğu yönündeki birinci ve ikinci hipotezi doğrulamaktadır. Yaygın haber türlerine ilişkin tablo 3’te yer alan verilere göre, yaygın haberlerde öne çıkan haber türü “güncel” haber türüdür. Bu durum bu yöndeki dördüncü hipotezi doğrulamaktadır.

İnceleme kapsamındaki örneklemelerden Haziran ve Kasım aylarının 2015 genel seçimlerinin gerçekleştirildiği tarihler olmasına rağmen yerel gazetelerde seçime ilişkin 4 haber yer almış bunlar seçim sonuçlarının duyurulması ve Kocaeli ilinden seçilen Milletvekillerinin sunumu şeklinde olmuştur. Seçimler Türkiye genelinde yapılmasına rağmen seçim ile ilgili haberler daha çok yerel siyasi aktörlerin açıklamaları, siyasi partilerin faaliyetleri ekseninde sunulmuştur. Yaygın basında yer almış haberler Kocaeli yereline indirgenerek yerel basınına yansıtılmıştır. Bu ise yerel basının yakınlık ilkesi gereği Kocaeli ilini ilgilendiren ve bu il çerçevesinde gerçekleştirilen etkinliklerini kapsamaktadır.

Özgür Kocaeli ve Çağdaş Kocaeli gazetelerinin ilgili sayıları analiz edildiğinde 1909 yerel haberden 536'sının (%28,08) siyasi içerikli haberler olduğu sonucu elde edilmiştir. Tablo 5'teki bu veriler, yerel basında kullanılan yerel haber türlerinden öne çıkan türün siyasi haber türü olduğu yönündeki üçüncü hipotezi doğrulamaktadır.

Yerel haberlerde 447 haber (%23,42) yaşanan güncel olayları yansıtmakta ve belediyeye ilişkin de 272 haber (%14,25) gazetelerde yer almaktadır. Gazetelerde yer alan siyasi haberler, siyasi partilerin Kocaeli ilindeki faaliyetleri ve etkinlikleri, yerel siyasi aktörlerin açıklama ve faaliyetleri kapsamında ele alınmıştır. Bu haber türünde en fazla oranda 176 haber (%32,84) ile siyasilerin yaptıkları açıklamalara ilişkin haberler yer alırken bunu 144 haber (%26,87) ile yerel siyasi aktörler tarafından düzenlenen açılış ve etkinlik haberleri takip etmiştir. En az oranda yer alan haberlerin ise 6 haber (%1,12) ile siyasi münakaşalara ilişkin haberler olduğu bilgisine ulaşılmıştır. Belediye ile ilgili haberler incelendiğinde en fazla oranda 62 haber (%22,80) ile belediye tarafından gerçekleştirilen yol bakım ve onarım çalışmaları, çevre düzenlemesi ve yeşillendirme çalışmaları ve yine belediye tarafından gerçekleştirilen bina inşaatlarına ilişkin haberler olduğu gözlemlenmiştir. En az oranda ise 7 haber (%2,57) ile işçi sorunlarına yer ayrıldığı bulgusuna ulaşılmıştır. Yerel gazetelerde yer alan güncel olaylara ilişkin en fazla oranda 175 haber (%39,15) ile açılış ve etkinlik haberlerine (Dükkan, panayır, konser, anma, tören, kongre, ihale ve sergi vb.) yer verildiği, en az oranda ise düğün ve nişanlara ilişkin ve doğa ve çevreye ilişkin 13 habere (%2,91) yer verildiği bilgisine ulaşılmıştır.

Asayiş (adli vaka) haberlerinden en fazla oranda 34 haber (%11,77) ile cinayet haberleri yer almaktadır. En az oranda ise 8 haber (%2,77) ile denizde yaşanan boğulma vakalarına ilişkin haberler yer almaktadır. Ekonomi haberlerinden en fazla oranda 22 haber (%51,16) ile zam haberleri yer alırken, en az oranda 10 haber (%23,26) ile indirim ile ilgili haberler yer almaktadır. Eğitim haberlerinin en fazla oranda 26 haber (%22,81) ile üniversite (Kocaeli Üniversitesi) ile ilgili haberler olduğu, en az oranda ise 2 haber (%1,75) ile eğitimdeki sorunlara ilişkin haberler olduğu görülmektedir.

Araştırma hipotezleri kapsamında genel bir değerlendirmesi yapıldığında Çağdaş Kocaeli ve Özgür Kocaeli gazetelerinin ilk sayfalarında yer alan haber türleri; siyasi, ekonomi, eğitim, belediye, asayiş (adli vaka), güncel, sağlık, spor ve röportaj haber

türleridir. Bu haberlerden ön plana çıkan haber türü ise siyasi haber türüdür. Bu gazetelerin ilk sayfalarında yaygın haberlerin kullanımı gözlemlenmiş, bunların yaygın basında kullanıldığı şekilde kullanımıyla beraber Kocaeli ilini ilgilendiren haber içeriklerinin yerel baza indirgenerek sunulduğu sonucuna varılmıştır. Araştırmada yaygın ve diğer olarak kategorilenen bu haberlerin yerel haberlere oranı %3,49'dur. (69 haber)

Kaynakça

Erdem, Nigar Beste (2007) 12 Eylül İhtilali'nin Yerel Basının Haber Seçimleri Üzerindeki Etkisi: Hakimiyet Gazetesi Örneği. Suat Gezgin (Ed.) içinde, *Türkiye'de Yerel Basın*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları, ss.111-138.

Girgin, Atilla (2001) *Türk Basın Tarihinde Yerel Gazetecilik*. Ankara: İnkılap Kitabevi.

Girgin, Atilla (2007) Türkiye'de Yerel Basın ve Resmi İlan. Suat Gezgin (Ed.) içinde, *Türkiye'de Yerel Basın*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları, ss.243-260.

Güllüoğlu, Özlem (2012) *İletişim Bilimlerinde Araştırma Yöntemleri-Görsel Metin Çözümleme*. Ankara: Ütopya Yayınevi.

Gürel, Nail (2007) Yerel Basının İşlevi ve Demokrasilerde Önemi. Suat Gezgin (Ed.) içinde, *Türkiye'de Yerel Basın*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları, ss.171-175.

Kalender, Ahmet (2002) Demokrasilerde Yerel Basının Önemi. *Yerel Gazetecilikte Meslek İçi Eğitim*. İstanbul: Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Yayınları, ss.52-61.

Karasar, Niyazi (2012) *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayınları.

Kocaeli Valiliği (1970), *Kocaeli İl Yıllığı 1967*. İzmit: Doğan Kardeş Matbaası

Kocaeli Valiliği (1973), *Kocaeli İl Yıllığı 1973*. İzmit: Kardeşler Matbaası.

Nalcıoğlu, Ulusoy Belkıs (2007) Türkiye'de Yerel Medya Çalışanları, Yerel Medyanın Sorunları ve Çözüm Önerileri. Suat Gezgin (Ed.) içinde, *Türkiye'de Yerel Basın*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları, ss.243-260.

Topuz, Hıfzı (2003) *II. Mahmut'tan Holdinglere Türk Basın Tarihi*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Yaşın, Cem (2009) Türkiye'de Yerel Basının Yapısal Özellikleri ve Üretim Koşulları. *Gazi*

Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, 28: 115-151.

Yıldırım, Ali ve Şimşek, Hasan (2008) *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (6. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Basın İlan Kurumu, (2015) *Ocak-Aralık 2015 Tiraj Raporu* (Resmi Belge). Ankara.

5187 Sayılı Basın Kanunu. [Çevrimiçi] *TBMM*,
<https://www.tbmm.gov.tr/kanunlar/k5187.html> [Erişim Tarihi: 23/11/2016].

Basın İlan Kurumu (2016) Basın İlan Kurumu Teşkilatına Dair 195 Sayılı Kanun.
[Çevrimiçi] *Basın İlan Kurumu*, <http://www.bik.gov.tr/mevzuat/> [Erişim Tarihi: 19/11/2016].

Kocaeli’de 3 Yerel Gazete Kapatıldı (28 Temmuz 2016). [Çevrimiçi], *Hürriyet*,
<http://www.hurriyet.com.tr/kocaelide-3-yerel-gazete-kapatildi-37315711> [Erişim Tarihi: 28/11/2016].

Nielsen, Rasmus Kleis (2015) The Uncertain Future of Local Journalism. [Çevrimiçi],
Rasmus Kleis Nielsen (Ed.) içinde, *Local Journalism the Decline of Newspapers
and the Rise Of Digital Media*,
https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/Local%20Journalism%20-%20the%20decline%20of%20newspapers%20and%20the%20rise%20of%20digital%20media_0.pdf [11/11/2016].